

Staatssecretaris Rechtsbescherming
Staatssecretaris Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Jeugdcriminaliteit

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Verzamelbrief Justitiële Jeugd

Datum

30 april 2025

Onze referentie

6309700

1. Aanleiding

Op 22 mei 2025 zal het Commissiedebat Justitiële Jeugd plaatsvinden. Voorafgaand aan dit debat wordt deze verzamelbrief verzonden om de Kamer te informeren over de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van Justitiële Jeugd.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met bijgevoegde Kamerbrief en deze met de bijlage in de week vóór het commissiedebat Justitiële Jeugd van 22 mei 2025 te verzenden aan de Kamer.

3. Kernpunten

De brief bevat acht onderwerpen, met daarbij een vermelding van de bewindspersoon die hiervoor verantwoordelijk is: de staatssecretaris Rechtsbescherming (SRb) en/of de staatssecretaris Justitie en Veiligheid (SJenV).

3.1 Beleidsreactie op inspectierapport 'Pedagogisch uitgangspunt onder druk' - SRb

U reageert, conform uw toezegging bij de aanbidding van het inspectierapport op 10 september 2024¹, voor het zomerreces van 2025 inhoudelijk op de bevindingen en aanbevelingen van de Inspectie. De Inspectie concludeert in haar onderzoek dat jeugdigen te lang moeten wachten op een passende straf of maatregel. De streefnormen voor doorlooptijden worden niet behaald met als gevolg dat het pedagogisch uitgangspunt onder druk staat. Er worden aanbevelingen gedaan aan zowel u als stelselverantwoordelijke, aan de jeugdstrafrechtketenorganisaties en het Bestuurlijk ketenberaad (BKB).

De zorgen die de Inspectie benoemt worden herkend. In de brief worden geen nieuwe of grote beleidswijzigingen aangekondigd. Door uw gesprekken met de jeugdstrafrechtorganisaties ziet u de noodzaak om, in goed overleg met hen, scherpe en realistische keuzes te maken ten aanzien van de inzet die gevraagd wordt. De jeugdstrafrechtketen staat fors onder druk. U wil ervoor waken dat deze druk onnodig verhoogd wordt en zal u dus beperken tot haalbare en effectieve verbetermaatregelen, in samenhang met de inzet die reeds gepleegd wordt ten aanzien van de strafrechtketen als geheel. U zult samen met de betrokken jeugdstrafrechtorganisaties voortvarend verder werken aan de geconstateerde knelpunten, zodat de doorlooptijden in de jeugdstrafrechtketen worden verkort. U informeert de Kamer eind 2025 over de voortgang die is geboekt op de verschillende onderdelen van de aanpak die u schetst.

¹ Kamerstukken II 2023 – 2024, 28741, nr. 121.

3.2 Nazorg - SRb

U informeert de Kamer over de voortgang van de stappen om de aanpak van nazorg te verbeteren, zoals toegezegd in uw brief van 11 oktober 2024.² U kondigt aan de Kamer in 2026 opnieuw over de voortgang te informeren.

3.3 Hoofdlijnenakkoord - SRb en SJenV

U informeert, conform de toezegging in het regeerprogramma, de Kamer in het voorjaar van 2025 over de stand van zaken van de uitwerking van de drie opgaven uit het regeerprogramma:

1. Verhoging strafmaat 14- en 15-jarigen (SRb en SJenV);

In het stafoverleg op 31 maart 2025 is een nota over dit onderwerp met SRb besproken. De conclusies uit dit overleg zijn vervat in deze brief: nadere verkenning voor specifieke categorie van jeugdige daders is noodzakelijk. De Kamer wordt eind 2025 geïnformeerd over de uitkomsten.

2. Uitgebreide motiveringsplicht bij toepassing adolescentenstrafrecht op meerderjarigen (SRb);

Bovengenoemde nota betreft eveneens de uitgebreide motiveringsplicht. Dit onderdeel is, vanwege krapte in de tijd, op 31 maart 2025 echter *niet* met SRb besproken in de staf, waardoor SRb hier nog geen besluit over heeft genomen. De stand van zaken uit voornoemde nota is vervat in deze brief.

3. Stimuleren ouderverantwoordelijkheid (SRb);

In deze brief geeft u aan dat om deze ambitie (om ouders van jeugdige delinquenten meer aan te spreken op hun verantwoordelijkheid) vorm te geven drie sporen zijn verkend, te weten: het versterken van de rol van ouders vanuit een vrijwillig kader, het betrekken van ouders vanuit een strafrechtelijk (gedwongen) kader en het aanpassen van de civiele ouderaansprakelijkheid. De brief gaat op elk spoor nader in. U geeft aan de Kamer eind 2025 nader te zullen informeren.

.

3.4 Kosten en baten kleinschalige voorzieningen justitiële jeugd – SJenV

U doet een toezegging af die u in het tweeminutendebat justitiële jeugd van 6 november 2024 heeft gedaan aan Kamerlid Wijen-Nass (BBB) over de kosten/baten en bezetting van de Kleinschalig voorzieningen justitiële jeugd. In deze Kamerbrief geeft u aan wat de gemiddelde bezettingsgraad van de KVJJ's was in het afgelopen jaar (de helft van de beschikbare plaatsen en wat de kosten van de KVJJ's zijn. Daarnaast geeft u aan dat de start van het WODC-onderzoek naar de effectiviteit van de KVJJ's vertraging heeft opgelopen en op zijn vroegst eind 2026 gereed zal zijn.

3.5 Vreemdelingen in justitiële jeugdinrichtingen (JJI's) – SJenV

U informeert de Kamer over de vestiging van een centrale afdeling voor vreemdelingen in JJI De Haven. Daarmee doet u een toezegging gestand die uw ambtsvoorganger heeft gedaan in de beleidsreactie op het RSJ-advies over vreemdelingen in de JJI's.³

3.6 Nachtdetentie – SRb

Nachtdetentie is op dit moment alleen mogelijk in de voorlopige hechtenis-fase.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Jeugdcriminaliteit

Datum
30 april 2025

Onze referentie
6309700

² Kamerstukken II 2024-2025, 34477, 87

³ Kamerstukken II 2023/24, 27062, nr. 136

In deze brief doet u de toezegging gestand die uw ambtsvoorganger heeft gedaan in de beleidsreactie⁴ op de initiatiefnota *Jeugdstraf- en Herstelplan: Een offensief tegen jeugdcriminaliteit* van het Kamerlid Mutluer.⁵ Toegezegd is om samen met ketenpartners te onderzoeken waarom nachtdetentie weinig wordt opgelegd en of er meerwaarde wordt gezien in een uitbreiding van nachtdetentie naar een hoofdstraf. De redenen waarom nachtdetentie nu weinig wordt opgelegd (in de voorlopige hechtenisfase) is opgenomen in de Kamerbrief. Van de geconsulteerde ketenpartners (Raad voor de Rechtspraak, Raad voor de Kinderbescherming, Openbaar Ministerie en de Dienst Justitiële Inrichtingen) geeft alleen het Openbaar Ministerie aan meerwaarde te zien in nachtdetentie als hoofdstraf. Omdat de meerderheid van de ketenpartners er geen meerwaarde in ziet, en omdat de keten al flink onder druk staat is het advies om nachtdetentie niet als hoofdstraf te introduceren.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Jeugdcriminaliteit

Datum
30 april 2025

Onze referentie
6309700

3.7 Stand van zaken wetsvoorstel herziening vrijheidsbeneming jeugd – SJenV

U informeert de Kamer over de vertraging van het in consultatie geven van dit wetsvoorstel. Het wetsvoorstel is op 27 augustus 2024 u besproken. In 2024 is een zogeheten pre-consultatie georganiseerd, waarin het conceptwetsvoorstel is voorgelegd aan de jeugdstrafrechtketenorganisaties. De adviezen die hieruit zijn voortgekomen worden nu verwerkt. De verwachting is dat het wetsvoorstel rond het zomerreces aan u kan worden aangeboden en vervolgens in consultatie kan worden gegeven.

3.8 Stand van zaken Werkagenda Strafrechtketen LVB-proof – SRb en SJenV

De strafrechtketen werkt in de Werkagenda Strafrechtketen LVB-proof aan een betere aansluiting van het strafproces op verdachten met een Licht Verstandelijke Beperking (LVB). U informeert de Kamer middels de brief en bijlage over de behaalde resultaten van de werkagenda, die van 2022 tot 2024 liep. Hiermee doet u de toezegging gestand om de Kamer hierover te informeren.⁶ Omdat het ophalen van de behaalde resultaten meer tijd in beslag heeft genomen dan verwacht, bleek het niet haalbaar de Kamer hierover eind al 2024 te informeren, zoals oorspronkelijk toegezegd. Wel heeft de Kamer op 4 maart 2024 een tussentijdse update ontvangen over de behaalde resultaten tot dan toe.⁷ Ook deelt u met de Kamer dat u geen aanleiding ziet deze werkagenda met ondersteuning vanuit JenV te continueren. Wel heeft het onderwerp LVB een plaats binnen de reguliere sturingsrelaties vanuit JenV richting de verschillende ketenpartners.

4. Toelichting

4.1 Juridische overwegingen

Vreemdelingen in JJI's - SJenV

Op grond van artikel 8, lid 3 van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen (Bjj) kunnen door de Minister voor Rechtsbescherming bepaalde inrichtingen of afdelingen worden aangewezen voor jongeren die een bijzondere opvang of behandeling behoeven. Voor de in deze brief bedoelde landelijke bestemming moet het bestemmingsbesluit van deze JJI worden aangepast. Omdat DJI een algemeen mandaat heeft op aangelegenheden die hun dienstonderdeel betreffen, kan dit bestemmingsbesluit worden ondertekend door de DG DJI. Dit bestemmingsbesluit hoeft dan ook niet aan u te worden voorgelegd.

⁴ Beleidsreactie initiatiefnota Mutluer, TK 2023-2024, 36445-3

⁵ Kamerstukken II 2023/24, 36445, nr. 2.

⁶ Kamerstukken II 2022/23, 29279, nr. 756

⁷ Kamerstukken II 2023/24, 28741, nr. 112.

Werkagenda Strafrechtketen LVB-proof – SRb en SJenV

Het onderwerp LVB raakt aan de verplichtingen die voortvloeien uit het VN-verdrag Handicap waaraan Nederland zich (in 2016) heeft verbonden, in het bijzonder aan de doelstelling met betrekking tot de toegang tot het recht⁸ zoals die is opgesteld in de nationale strategie voor de implementatie van het VN-verdrag Handicap.⁹ Deze nationale strategie wordt uitgevoerd onder leiding van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, en het ministerie van Justitie en Veiligheid is daarbij betrokken.

4.2 Krachtenveld

Alle onderdelen van de brief zijn afgestemd met de jeugdstrafrechtketenpartners. De beleidsreactie op het inspectierapport is meermaals in het zogenoemde Coördinerend Beraad Jeugd (het bestuurlijk overleg in de jeugdstrafrechtketen) besproken en voor de uitwerking ervan is een werkgroep met vertegenwoordigers van deze partners ingericht.

Beleidsreactie inspectierapport

Op 15 mei 2025 verschijnt een rapport van de Algemene Rekenkamer (ARK) waarin de ARK ingaat op de maatregelen die in januari 2024 genomen zijn om de afstemming en coördinatie vanuit het ministerie op de strafrechtketen te versterken en de prestaties van die keten te verbeteren. In de hiervoor genoemde beleidsreactie op het inspectierapport geeft u aan dat bij de maatregelen van januari 2024 aandacht zal worden gevraagd voor jeugdzaken. De inzichten en aanbevelingen van de ARK zullen, waar passend, worden meegenomen in de opvolging van de aanbevelingen uit het inspectierapport.

In de beleidsreactie staat de kinderrechtentoets genoemd als nieuw hulpmiddel om bij het vormgeven van beleid en wet- en regelgeving het belang van het kind voorop te stellen. Medewerkers van de Kinderombudsman, die deze kinderrechtentoets heeft gemaakt, worden in contact gebracht met de interdepartementale werkgroep over het beleidskompas.

Hoofdpijnenakkoord- SRb en SJenV

De uitwerking van de opgaven uit het regeerprogramma zullen diverse ketenpartners raken. Deze zullen op een later moment betrokken worden. Daarnaast is er een JenV-brede werkgroep gericht op alle verhogingen van de strafmaxima uit het regeerprogramma. Er heeft afstemming plaatsgevonden in deze werkgroep (bestaande uit DGRR en DGSenB).

Werkagenda Strafrechtketen LVB-proof – SRb en SJenV

De laatste alinea van deze passage in de brief betreffende het besluit over de betrokkenheid van JenV bij een eventuele verlenging van de werkagenda is *ter informatie* met de ketenpartners gedeeld.

⁸ Deze doelstelling luidt: *De toegang tot het recht en rechtsbescherming is versterkt. De weg naar eerstelijns rechtshulp, een advocaat en de rechtbank is bekend en toegankelijk voor mensen met een beperking en hun naasten. Wanneer gewenst worden zij hierin begeleid.*

⁹ [Nationale strategie voor de implementatie van het VN-verdrag Handicap.](#)

4.3 Afstemming

DJI, OM, ZM, RvdK, 3RO, GI's, Halt, relevante interne JenV-onderdelen.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Jeugdcriminaliteit

Datum
30 april 2025

Onze referentie
6309700